

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI

Nr. 370/3 prot.

Tiranë, më 13. 06. 2022

V E N D I M

Nr. 115, datë 13. 06. 2022

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi¹, bazuar në ligjin nr. 10 221, datë 04.02.2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar,² mori në shqyrtim ankesën Nr. 43 regj, datë 22.02.2022, të paraqitur nga Fondacioni “Së bashku”³, përfaqësuar nga S. L., Drejtore Ekzekutive, kundër Postës Shqiptare sh.a., me pretendimin për diskriminim të personave me aftësi të kufizuar, që përfitojnë shërbimin në Zyrën e Postës Shqiptare sh.a., në qendër të Bashkisë Shijak. Në përfundim të shqyrtimit të ankesës, Komisioneri,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Në ankesën e paraqitur pranë Komisionerit pala ankuese shpjegon se, gjatë ushtrimit të veprimtarisë së saj në mbrojtje të të drejtave të personave me aftësi të kufizuara është informuar se, personat me aftësi të kufizuara hasin të njëjtat problematika në Zyrat e Postës Shqiptare sh.a., në Bashkinë Shijak.

Bazuar në pamjet fotografike të paraqitura nga pala ankuese, kjo e fundit parashtron se, zyra e Postës Shqiptare sh.a. në qendër të qytetit të Shijakut, nuk është e aksesueshme.

Sa më sipër, pala ankuese kërkon nga Komisioneri konstatimin e diskriminimit të personave me aftësi të kufizuara që përfitojnë shërbimet në Zyrën e Postës Shqiptare sh.a., në qendër të Bashkisë Shijak.

¹ Në vijim do t'i referohemi me shkurtesën Komisioneri.

² Në vijim do t'i referohemi me shkurtesën LMD.

³ Në vijim do t'i referohemi me “Pala ankuese”

II. Ndjekja e procedurës për shqyrtimin e ankesës nga Komisioneri

Komisioneri mori në shqyrtim ankesën bazuar në kompetencën e parashikuar nga neni 32, pika 1, gërma “b”, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, që i jep të drejtën për të shqyrtuar ankesat e paraqitura nga organizatat që kanë një interes të ligjshëm, për çështje që lidhen me interesa kolektive.

Bazuar në dispozitën e mësipërme ligjore rezulton se, kërkesën për të filluar një procedurë administrative pranë Komisionerit mund t’ a bëjë edhe një palë e cila nuk pretendon diskriminim në emrin e vet, pra që nuk ka një interes legjitim të drejtpërdrejtë të vetin. Që kjo palë të legjitimohet për të bërë ankesë dhe për të filluar një procedurë administrative pranë Komisionerit, duhet të provojë se është mbajtëse e interesave kolektive, të cilat mund të cenohen nga procedura konkrete administrative. Një palë e tillë duhet të provojë lidhjen e detyrueshme, të drejtpërdrejtë që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë që ajo kryen dhe çështjes së paraqitur pranë Komisionerit.

Bazuar në nenin 3, pika 11, të ligjit nr. 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, përcaktohet se: *“Organizatat me interesa legjitime” janë ato organizata, të cilat janë të regjistruara në Republikën e Shqipërisë dhe kanë si objekt të deklaruar të veprimtarisë së tyre mbrojtjen e të drejtave të njeriut, ose u ofrojnë ndihmë viktimave të diskriminimit.”*

Nga aktet e administruara rezulton se, Fondacioni “Së bashku” është një organizatë jofitimprurëse, regjistruar si person juridik, me vendimi nr. 427, datë 18.06.2013, të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Bazuar në ankesën e paraqitur Fondacioni “Së bashku” nuk pretendon se është cënuar në interesin e tij të ligjshëm dhe të drejtpërdrejtë, por pretendon diskriminimin e personave me aftësi të kufizuara që përfitojnë shërbimin në Zyrën e Postës Shqiptare sh.a, në qendër të Bashkisë Shijak, nga ana Postës Shqiptare sh.a.

Bazuar në statutin dhe aktin e themelimit, Fondacioni “Së bashku”, është një organizatë jofitimprurëse e krijuar, me qëllimin që t’u përgjigjet nevojave të grupeve të përjashtuara në Shqipëri, duke përfshirë personat me aftësi të kufizuara.

Sa më sipër, Komisioneri vlerëson se provohet lidhja e detyrueshme, e drejtpërdrejtë që duhet të ekzistojë ndërmjet veprimtarisë së ankuesit dhe çështjes që kjo organizatë ka paraqitur, duke vlerësuar përfundimisht se ankuesi legjitimohet para Komisionerit për të paraqitur ankesën objekt shqyrtimi.

Bazuar në nenin 7 të ligjit nr.10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, mbrojtja nga diskriminimi, garantohet ndaj çdo veprimi apo mosveprim të autoriteteve publike ose personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë apo privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta apo të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë apo grupe personash.

Shoqëria Posta Shqiptare sh.a., me numër të identifikimit të subjektit (NUIS) J61924007N, është krijuar dhe funksionon në bazë të ligjit Nr. 9901, datë 14.4.2008 *“Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”*, të ndryshuar, me aksioner të vetëm Ministrinë e Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjitikës.⁴ Objekti i aktivitetit të Postës Shqiptare sh.a. është: *“Shërbime postare, financiare dhe bankare, aktiviteti i gjithë shërbimeve bazë të telekomunikacioneve dhe elektronike, botimi i gazetës "Postieri", aktivitet radiofonik ("Radio Posta"), veprimtari biznesi, etj, në përputhje me legjislacionin në fuqi. Agjent në tregun e sigurimeve. Institucion i parasë elektronike.”*

Posta Shqiptare sh.a. ofron shërbime publike dhe merr pjesë në sektorin publik. Posta Shqiptare sh.a. edhe pse është në pronësi të shtetit, nuk ushtron funksione, detyra apo kompetenca publike dhe nuk është pjesë e administratës publike. Në kuptim të nenit 7, të LMD, Posta Shqiptare sh.a. është një subjekt privat që ofron shërbime publike dhe jo një autoritet publik.

Ankesa e paraqitur është në përputhje me kërkesat e nenit 33, pika 3, të LMD-së dhe u pranua për shqyrtim, pasi nuk ekziston asnjë nga shkaqet për mospranim të përcaktuara nga neni 33, pika 4, të LMD. Në zbatim të parashikimeve ligjore, të neneve 32 dhe 33, të LMD, Komisioneri shqyrtoi çështjen duke ndërmarrë hapat si më poshtë:

1. Me shkresën me nr. 370/1 prot., datë 01.03.2022, Komisioneri njoftoi dhe kërkoi informacion nga Posta Shqiptare sh.a., në lidhje me pretendimet e ankesës. Me shkresën nr. 351/1 prot., datë 21.02.2022, Posta Shqiptare sh.a.⁵, ktheu përgjigje, duke parashtruar qëndrimin e saj si vijon:

Posta Shqiptare sh.a. në strategjinë e saj ka rritjen e performancës e cilësisë së shërbimit dhe përmirësimin e vazhdueshëm të ambienteve për ofrimin e shërbimeve për qytetarët. Posta Shqiptare sh.a. në vazhdimësi investon për rikonstrukcionet e ambienteve ku ofrohen shërbimet postare dhe financiare, ku një ndër kriteret është edhe përmbushja e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara. Posta Shqiptare sh.a informon se:

Referuar përgjigjes së Postës Shqiptare sh.a., rezulton se nga 21 Zyra Postare që ndodhen në Filialin e Postës Shqiptare sh.a. Durrës, janë gjithsej 5 (pesë) Zyra Postare që nuk kanë akses për personat me aftësi të kufizuar dhe kanë nevojë për rampë. Për 15 (pesëmbëdhjetë) Zyra Postare, pjesë e Filialit të Postës Shqiptare sh.a., Durrës, raportohet se kanë akses për personat me aftësi të kufizuar, pasi hyrja është e sheshtë/trotuar, këtu përfshihej Zyra Postare Shijak Qendër, që është objekt shqyrtimi i kësaj ankese, si dhe 1 (një) zyrë postare është e pajisur me rampë.

---

⁴ Referuar ekstraktit të publikuar në faqen zyrtare të internetit të Qendrës Kombëtare të Biznesit (QKB): www.qkb.gov.al.

⁵ Protokolluar pranë Komisionerit me nr. 225/2 prot., date 22.02.2022.

Në informacionin e dërguar, Posta Shqiptare sh.a., jep informacion edhe për disa filiale të saj në qytete të tjera (Gjirokastrë, Sarandë, Tepelenë, Berat, Deriçan, Sofratik dhe Dropull), por për shkak se nuk kanë lidhje me pretendimet e ankesës objekt shqyrtimi, nuk janë pasqyruar.

Për vitet 2019-2020, zyrat postare të rikonstruara, aty ku ka qenë e mundur për nga ana teknike dhe ndërtimore të godinave, është krijuar aksesueshmëri për personat me aftësi të kufizuar. Nga 533 zyra postare, për vitin 2022 mbeten për të krijuar aksesueshmëri edhe 12 zyra postare.

Për sa i përket sinjalistikës me shirita me ngjyrë të verdhë për personat me aftësi të kufizuar në shikim, janë parashikuar të vendosen në këto ndërtesa brenda vitit 2022.

2. Mbi qëndrimin e Postës Shqiptare sh.a., pala ankuese depozitoi kundërshtimet e saj në rrugë elektronike (me *e-mail*) në datën 25.02.2022, duke parashtruar ndër të tjera se:

Fondacioni Së bashku, përgëzon parashikimet dhe të dhënat e parashtruara në shkresë nga Posta Shqiptare sh.a për aksesueshmërinë e zyrave postare dhe filialet e tjera. Në kuadër të investimeve që Posta Shqiptare sh.a. ka parashikuar për garantimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuar, thekson se, aksesueshmëria nuk është e barabartë me ekzistencën e rampës në pjesën hyrëse të godinës, sikurse parashtrohet.

Pala ankuese parashtron se, Posta Shqiptare sh.a duhet të ketë të miratuar ndërhyrjet për aksesueshmërinë sipas procedurave ligjore të parashikuara në pikat 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 dhe 16, të VKM nr. 1074, datë 23.12.2015 *“Për përcaktimin e masave për mënjanimin e pengesave në komunikim dhe infrastrukturë në ofrimin e shërbimeve publike për personat me aftësi të kufizuara”*.

Bazuar në VKM nr. 1503, datë 19.11.2008 *“Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuar”*, përcaktohet se cilët janë elementët e aksesueshmërisë në zyrat e postë telekomunikacionit (në kuadër të ofrimit të shërbimit për personat me aftësi të kufizuar) se ndërkohë elementët e aksesueshmërisë në godinat e administratës janë më shumë se kaq.

- 3 Me shkresën nr. 225/3 prot., datë 02.03.2022, Komisioneri kërkoi informacion shtesë nga Posta Shqiptare sh.a., në lidhje me adresimin e të gjitha kushteve teknike lidhur me aksesueshmërinë e zyrës postare objekt shqyrtimi, përveç rampës, dhe nëse janë pjesë e rikonstruksionit të deklaruar që t’i nënshtrohet kjo godinë. Nga ana e Postës Shqiptare sh.a., u kërkua kopja e planit të investimit të parashikuar për rikonstruksionin e zyrës postare objekt shqyrtimi i kësaj ankese, fondi total i miratuar për rikonstruksionin dhe sa prej këtij fondi adreson plotësimin e standarteve teknike për të garantuar aksesueshmërinë për personat me aftësi të kufizuar.

Në përgjigje të kërkesës së sipërcituar, me shkresën nr. 542/1 prot., datë 23.03.2022, Posta Shqiptare sh.a., ktheu përgjigje, duke informuar Komisionerin ndër të tjera se: *“Në kuadër të strategjisë së Posta Shqiptare sh.a. për të bërë të mundur rritjen e performancës, të cilësisë së shërbimit dhe përmirësimit të vazhdueshëm të ambienteve në të cilën kryhen këto shërbime, Posta Shqiptare sh.a. në vazhdimësi investon në rikonstruksionet dhe mirëmbajtjen e ambienteve ku kryhen shërbimet, ku një ndër kriteret është edhe pajisja e ambienteve me rampa për shfrytëzimin e ambienteve nga personat me aftësi të kufizuara.*

Zyra Postare Qendër-Shijak aktualisht është zyrë me qera, sepse zyra që ne kishim pozicionohej në kat të parë të një pallati në këtë zonë, por është shembur nga Bashkia Shijak për shkak të dëmtimeve të shkaktuara nga tërmeti i vitit 2019. Drejtoresha e Filialit Durrës në bashkëpunim me pronarin e njësies së marrë me qera, kanë bërë kërkesë pranë Bashkisë Shijak për marrjen e lejes për ndërtimin e rampës për aksesimin nga personat me aftësi të kufizuara dhe brenda një afati të shkurtër do të bëhet e mundur ndërtimi i saj pasi të mbarojë së ndërtuari trotuari në dalje të zyrës, sepse aktualisht po punohet nga bashkia për ndërtimin e tyre.

Gjithashtu, ju vëmë në dijeni se në truallin e pallatit të shembur po ndërtohet një objekt (pallat) i ri, ka mbaruar ndërtimi nga ana konstruktive dhe është në mbarim e sipër i gjithë objekti. Pallati i ri sipas parashikimeve dhe informacionit që ne kemi marrë nga Bashkia Shijak, mbaron në fund të muajit korrik. Zyra e re Postare Qendër Shijak do të jetë e pozicionuar në katin përdhe të pallatit të ri që po ndërtohet dhe njësh me trotuarin, gjë që do të bëjë të mundur aksesimin për personat me aftësi të kufizuara.”

4. Gjatë shqyrtimit të ankesës, më datë 21.04.2022, Komisionerit iu përcoll nga ana e përfaqësuesit të Zyrës Postare Qendër Shijak, shtetasit B. G., me anë të aplikacionit Whatsapp një video e realizuar në ambientet e jashtme të këtij Filiali të Postës Shqiptare sh.a. Në të evidentohej që rruga përpara Zyrës Postare Qendër Shijak ishte në rikonstruksion e sipër dhe hyrja për në ambientin e brendshëm të saj ishte e papërfunduar, pavarësisht se ishte në të njëjtin nivel me rrugën. Gjithashtu, me anë të një tjetër video përfaqësuesi i kësaj zyre postare, përcolli pranë KMD-së ambientet e jashtme të saj, ku evidentohej përfundimi i punimeve të trotuarit përpara Zyrës Postare Qendër Shijak. Në të evidentohej gjithashtu se trotuari i përfunduar ishte përshtatur edhe me aksesueshmërinë për personat me aftësi të kufizuara.
5. Mbi qëndrimin e Postës Shqiptare sh.a., pala ankuese depozitoi kundërshtimet e saj në rrugë elektronike (me e-mail) në datën 27.04.2022, duke shtuar ndër të tjera se:

“...Hyrja e parashtruar në video ishte e mbyllur në momentin e paraqitjes nga ana jonë në Postën Shqiptare sh.a. Shijak dhe komunikua me stafin nëse kishte akses tjetër për personat me aftësi të kufizuara dhe na u parashtrua prej tyre që jo. Gjithashtu nuk ka asnjë njoftim për ekzistencën e këtij aksesit...”

Gjithashtu, sjellim në vëmendje se aksesueshmëri do të thotë jetesë e pavarur dhe realizimi i saj është detyrë e institucioneve shtetërore qoftë qendrore apo vendore. Nga video e parashtruar

nga Posta Shqiptare sh.a., vihet re që edhe personi që filmon, që mund të mos jetë person me aftësi të kufizuar e ka të vështirë ta aksesoj zyrën e postës jo më një person me aftësi të kufizuar. Standard nuk nënkupton hapjen e derës dhe vendosjen e një tavoline shërbimi. Ofrimi i shërbimeve duhet të realizohet sipas legjislacionit të sipërpërmendur”.

III. Vlerësimi i fakteve nga Komisioneri gjatë procesit të shqyrtimit të çështjes.

A. Lidhur me trajtimin e padrejtë dhe jo të barabartë.

Komisioneri ka shqyrtuar çështjen bazuar në situatën e konstatuar, provat dhe informacionin e administruar gjatë procedurës administrative të zhvilluar.

Pala ankuese në çështjen në objekt shqyrtimi është një organizatë jofitimprurëse, e cila ushtron veprimtarinë e saj ndër të tjera në promovimin dhe mbrojtjen e të drejtave të personave me aftësi të kufizuar. Pala ankuese pretendon se mungesa e aksesueshmërisë në ambientet e Zyrës Postare Qendër Shijak, një ambient ku ofron shërbimet e saj Shoqëria Posta Shqiptare sh.a., diskriminon personat me aftësi të kufizuar të cilët për shkak të mungesës së aksesit, nuk mund të marrin në mënyrë të lirë dhe të pavarur shërbimet e ofruara nga ky subjekt.

Nga informacioni i administruar rezulton se, Zyra Postare Qendër Shijak, që përbën edhe objektin e ankesës, është një nga zyrat postare pjesë e Filialit të Postës Shqiptare sh.a. Durrës. Nga pamjet fotografike të Zyrës Postare Qendër Shijak, të vëna në dispozicion nga pala ankuese, rezulton që godina ku ofrohen shërbimet nga ana e kësaj zyre postare, ka në hyrje të saj një shkallë. Gjatë shqyrtimit të ankesës, Posta Shqiptare sh.a. deklaroi se kjo zyrë postare është me qera, pasi zyra që kishin më parë pozicionohej në katin e parë të një pallati në të njëjtën zonë, por ishte shembur nga Bashkia Shijak për shkak të dëmtimeve të shkaktuara nga tërmeti i vitit 2019.

Në bashkëpunim me pronarin e njësisë së marrë me qera, Posta Shqiptare sh.a. deklaroi se ka bërë kërkesë pranë Bashkisë Shijak për marrjen e lejes për ndërtimin e rampës për aksesimin nga personat me aftësi të kufizuar dhe brenda një afati të shkurtër do të bëhej i mundur ndërtimi i saj pasi të mbaronte së ndërtuari edhe trotuari në dalje të zyrës.

Pala ankuese prapësoi se, mungesa e aksesueshmërisë në Zyrën Postare Qendër Shijak, nuk konsiston vetëm në mungesën e rampës në hyrje të godinës ku ofrohen shërbimet nga kjo zyrë postare, duke pretenduar se ndërtesa dhe ambientet ku ofrohen shërbimet nuk përmbushin elementët e aksesueshmërisë të parashikuara nga Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 1503, datë 19.11.2008 “Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuar” (në vijim VKM Nr.1503/2008), lidhur me ndërtesat ku ofrohen shërbime postare dhe ato të telekomunikacionit.

Posta Shqiptare sh.a. nuk dha asnjë informacion në lidhje me përmbushjen e kritereve dhe parashikimeve në lidhje me sigurimin e aksesueshmërisë të parashikuara nga VKM Nr. 1503/2008 apo ndonjë planifikim për plotësimin e tyre në të ardhmen.

Kuadri ligjor i zbatueshëm

Me ligjin nr. Nr. 108/2012 “Për Ratifikimin e Konventës së OKB-së “Për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara”⁶, Shqipëria ka ratifikuar Konventën e OKB-së “Për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara”⁷. Bazuar në nenin 116, të Kushtetutës, ky akt ndërkombëtar i të drejtave të njeriut jo vetëm që bëhet pjesë e të drejtës së brendshme e detyrueshme për t’u zbatuar, por duke patur edhe përparësi ndaj ligjeve të tjera.

KDPAK përfaqëson standardin më të lartë të mbrojtjes së të drejtave të personave me aftësi të kufizuara. Qëllimi i kësaj Konvente është të promovojë, mbrojë dhe sigurojë që të gjithë personat me aftësi të kufizuar të gëzojnë plotësisht dhe në mënyrë të barabartë të gjitha të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, si dhe të promovojë respektin e dinjitetin e tyre të lindur (neni 1).

Konventa nuk jep një përkufizim të aftësisë së kufizuar, por pranon se aftësia e kufizuar është një koncept evolues dhe se aftësia e kufizuar rezulton nga ndërveprimi ndërmjet personave me dëmtime dhe barrierave/pengesave të qëndrimit/mentalitetit dhe ambientit që pengojnë pjesmarrjen e tyre të plotë dhe efektive në shoqëri në nivel të barabartë me të tjerët (Preambula e KDPAK, gërma “e”). Rrjedhimisht në qendër të vëmendjes nuk duhet të jetë paaftësia/paaftësitë e mundshme, por kufijtë që ngre shoqëria, duke penguar gëzimin e të drejtave. Nga ana tjetër KDPAK pranon diversitetin e personave me aftësi të kufizuara.

Me qëllim që të bëhet e mundur që të gjithë personat me aftësi të kufizuar të mund jetojnë në mënyrë të pavarur dhe të marrin pjesë plotësisht në të gjitha aspektet e jetës, shtetet duhet të marrin masat e duhura për të siguruar akses për personat me aftësi të kufizuar, në baza të barabarta me të tjerët, në ambientet fizike, transport, informacion dhe komunikim, përfshirë dhe teknologjitë dhe sistemet e informacionit dhe komunikimit, si dhe në mjete apo shërbime të tjera të hapura apo të siguruara për publikun, si në zonat urbane dhe ato rurale. Këto masa, të cilat duhet të përfshijnë identifikimin dhe eliminimin e pengesave dhe barrierave për mundësimin, zbatohen ndër të tjera për: a) ndërtesa, rrugë, transport dhe mjete të tjera në ambiente të brendshme apo të jashtme, përfshirë shkollat, strehimin, shërbime mjekësore apo vendet e punës; b) informacion, komunikim dhe shërbime të tjera, përfshirë shërbimet elektronike dhe shërbimet e emergjencës. (neni 9/1 KDPAK).

---

⁶ Në vijim do t’i referohemi me shkurtesën KDPAK.

⁷Ratifikuar me ligjin nr. Nr. 108/2012 “Për Ratifikimin e Konventës së OKB-së “Për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara”.

Aksesueshmeria ose e thënë ndryshe heqja e pengesave/barrierave, është një parakusht që personat me aftësi të kufizuara të marrin pjesë në baza të barabarta me të tjerët në shoqëri, për të jetuar në mënyrë të pavarur, për të gëzuar gjithë të drejtat dhe liritë e parashikuara. Për rrjedhojë, aksesueshmëria është ngushtësisht e lidhur me barazinë dhe mosdiskriminimin e personave me aftësi të kufizuara. Aksesueshmëria duhet të sigurohet për të gjithë personat me aftësi të kufizuara, pavarësisht nga lloji i aftësisë së kufizuar. Për rëndësinë që aksesueshmëria paraqet, parashikohet nga KDPAK si një e drejtë më vete në nenin 9, por edhe si një nga parimet themelore që përshkon të gjithë Konventën, sipas nenit 3.

Në pikën 2, të nenit 9, të KDPAK, parashikohet se: “2. Shtetet palë duhet gjithashtu të marrin masat e duhura: a) për të zhvilluar, shpallur dhe monitoruar implementimin e udhëzimeve dhe standardeve minimale për mundësimin e mjeteve dhe shërbimeve të hapura apo të siguruara për publikun; b) për të siguruar se subjektet private që ofrojnë mjete dhe shërbime, të cilat janë të hapura apo të siguruara për publikun, të marrin parasysh të gjitha aspektet e arritshmërisë dhe shfrytëzimit për personat me aftësi të kufizuara; c) për të siguruar trajnim për pjesëmarrësit në proces lidhur me çështjet e heqjes së barrierave që ndeshin personat me aftësi të kufizuara;...”

Në frymën e Konventës, është miratuar, ligji nr. 93/2014 “Për përfshirjen dhe aksesueshmërinë e personave me aftësi të kufizuara”.(në vijim ligji nr.93/2014) Në nenin 3, pika 9, të ligjit të sipërcituar, përcaktohet se: “9. “Persona me aftësi të kufizuara” janë individët që kanë dëmtime afatgjata fizike, mendore, intelektuale ose ndijore, dëmtime të cilat, në bashkëveprim me pengesat e ndryshme, përfshirë ato mjedisore dhe të qëndrimit, mund të pengojnë pjesëmarrjen e plotë dhe efikase të këtyre personave në shoqëri, në kushte të barabarta me të tjerët.”

Në nenin 3, pika 1, të ligjit nr.93/2014, përcaktohet: “Aksesueshmëri” është mënjanimi i pengesave të të gjitha llojeve”. Më tej në pikën 3, të këtij neni parashikohet se: “3. “Pengesat” nënkupton: a) pengesat sociale, veçanërisht qëndrimet, stereotipet e sjelljen tutelore; b) pengesat mjedisore, përfshirë vështirësitë në komunikim që kanë personat me dëmtime ndijore, veçanërisht ata me dëmtime në shikim dhe dëgjim, ata për të cilët komunikimi verbal është i kufizuar ose i pamundur e personat që kërkojnë formate të thjeshta për t’u lexuar dhe për t’u kuptuar; c) pengesat infrastrukturore, përfshirë ato në banesa, hapësira dhe shërbime publike; ç) pengesat institucionale, përfshirë ato në legjislacion dhe politika...”

Në përputhje me qasjen e KDPAK edhe ky ligj sanksionon se aksesueshmëria është një nga parimet e këtij ligji (neni 3/ç) dhe se jetesa e pavarur e personave me aftësi të kufizuar mund të sigurohet nëpërmjet garantimit të aksesueshmërisë, ndër të tjera ofrimin e shërbimeve. (neni 5/1)

Për mënjanimin e pengesave mjedisore dhe infrastrukturore, Këshilli i Ministrave ka miratuar vendimin nr. 1074, datë 23.12.2015 “Për përcaktimin e masave për mënjanimin e pengesave në komunikim dhe infrastrukturë në ofrimin e shërbimeve publike për personat me aftësi të kufizuara”.(në vijim VKM nr.1074/2015) Ky vendim përcakton masat për zbatimin dhe

unifikimin e rregullave, në bazë të të cilave mënjanoen pengesat mjedisore dhe infrastrukturore për të bërë të mundur aksesin në strehim, transport, shëndetësi, kujdes social, arsimim, punësim dhe shërbime për personat me aftësi të kufizuara. Sipas këtij vendimi, janë pengesa infrastrukturore: a) pengesat fizike si burim vështirësish për lëvizjen e kujtudo dhe në mënyrë të veçantë të atyre që, për çfarëdolloj arsyeje, kanë një aftësi lëvizëse të kufizuar, të përhershme ose të përkohshme; b) pengesat që kufizojnë ose pengojnë këdo në përdorimin komod dhe të sigurt të hapësirave, pajisjeve e të pjesëve përbërëse; c) mungesa e mjeteve dhe e sinjalizimeve që lejojnë orientimin dhe njohjen e vendeve e të burimeve të rrezikut për këdo dhe, në veçanti, për personat me shikim apo dëgjim të kufizuar (Kreu I, pika 3). Ky vendim është i detyrueshëm si ndaj sektorit publik ashtu edhe atij privat, përfshin si ndërtesat e reja ashtu edhe ato ekzistuese, e në mënyrë të veçantë ato mjedise ku ofrohen shërbime publike.(Kreu I, pika 4).

Sipas pikës 2, të kreut 2, të kësaj VKM-je, çdo kërkesë teknike për përshtatshmërinë e objekteve të reja dhe atyre ekzistuese, parqeve, shesheve dhe rrugëve zbatohet sipas dispozitave të parashikuara në vendimin nr. 1503, datë 19.11.2008, të Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara” (në vijim VKM nr. 1503/2008). Ndër të tjera, në këtë rregullore parashikohet sa më poshtë vijon:

“PJESA I

Zbatimi i rregullave për eliminimin e barrierave arkitektonike në banesat, hapësirat dhe shërbimet publike

Kreu I

Të përgjithshme

Neni 1

Objekti, qëllimi dhe fusha e aplikimit

- 1. Objekti i kësaj rregulloreje është përcaktimi i kërkesave teknike për eliminimin e pengesave që përcaktohen si “barriera arkitektonike”.*
- 2. Kjo rregullore ka për qëllim zbatimin e rregullave për eliminimin e barrierave arkitektonike në banesat, hapësirat dhe shërbimet publike.*
- 3. Fusha e aplikimit të saj shtrihet në:*
  - të gjitha objektet publike të reja të ndërtuara me fondet e buxhetit të shtetit apo private si dhe në objektet private, që ndërtohen në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë;*
  - godinat dhe hapësirat publike, ndërtimet e reja me karakter të përkohshëm, ose në ato ekzistuese nëse do t’i nënshtrohen rikonstruksionit;*
  - ndërtesat dhe hapësirat publike që i nënshtrohen çfarëdolloj ndërhyrjeje ndërtimi që ka të bëjë me heqjen e kufizimit të mundësisë së pamjes dhe fushëpamjes, që të paktën, qoftë edhe pjesërisht, është pjesë e ndërhyrjes;*
  - ndërtesat dhe hapësirat publike që janë, tërësisht ose pjesërisht, objekt i ndryshimit të destinacionit nëse do të jetë në përdorim publik, si edhe për shërbime të veçanta për përdorim publik.*

Neni 2

Përshatja e objekteve ekzistuese

1. Në ndërtesat dhe hapësirat publike ekzistuese, edhe pse nuk janë objekt ristrukturimi ose riorganizimi funksional, duhet të evidentohen dhe te llogariten të gjitha mundësitë për përshatje, të cilat mund të përmirësojnë shfrytëzimin në bazë të kërkesave që janë në këtë rregullore.
2. Çdo ndërtesë duhet të pajiset, nën kujdesin e administratorit publik apo privat të ndërtesës, me një sistem thirrjesh që të aktivizojë një shërbim ndihme në mënyrë të tillë që t'u lejojë personave me aftësi të kufizuara lëvizjen ose ndijimin e shërbimit me zë.
3. Në objektet e banimit publike/private dhe në banesa vetjake, përfshi edhe ato të hapura për publikun, aplikohen rregullat dhe standardet e përcaktuara në këtë rregullore.
4. Nuk mund të ofrohen kontribute ose lehtësime nga ana e shtetit dhe e enteve të tjera publike për realizimin e punimeve publike ose të shërbimeve publike në kundërshtim me këto rregulla dhe standarde.

Neni 3

- “19. Përpunimi relievor - është përpunimi përfundimtar me reliev i sipërfaqes së ecjes.
20. Vija relievore drejtuese - është përpunimi me reliev i sipërfaqes së ecjes e dedikuar për drejtim të lëvizjes së personave që nuk shikojnë dhe/ose me shikim të dobësuar, e cila në fund të rrugës dhe në vendin e ndërrimit të drejtimit të lëvizjes përcakton atë me ndërrimin e strukturës relievore me gjerësi së paku 40 cm.
21. Vija relievore paralajmëruese - është përpunim me reliev i sipërfaqes së ecjes, e cila vendoset me qëllim të paralajmërimit të personave që nuk shohin dhe/ose me shikim të dobësuar për rrezikun nga komunikacioni.
22. Fusha relievore paralajmëruese - është përpunimi me reliev i sipërfaqes së ecjes, e cila shërben për paralajmërim të personave që nuk shikojnë dhe/ose me shikim të dobësuar të ndryshimit të nivelit të lëvizjes.”

Në nenet 18 dhe 19, të pjesës së parë të rregullores, parashikohet se, hapësirat e jashtme të ndërtesës dhe elementet përbërëse të tyre, si dhe sinjalistika, duhet të jetë e përshtatur sipas specifikimeve të parashikuara nga dispozitat respektive të rregullores (pikat 2 të nenit 4 dhe standardet e pikës 2 të nenit 8 të pjesës së dytë të kësaj rregulloreje dhe rregullat e pikës 3 të nenit 4 të pjesës së dytë të kësaj rregulloreje), në mënyrë që të mund të jenë të arritshme nga ana e personave me aftësi të kufizuara.

Në pjesën e dytë të rregullores, përcaktohen rregullat teknike dhe standardet për garantimin e mundësisë së hyrjes, përshtatshmërisë dhe fushpamjes në ndërtesa. Disa nga parashikimet e kësaj pjesë të rregullores janë si më poshtë:

“Kreu I Të Përgjithshme

Neni 1

Fusha e aplikimit

Rregullat e përfshira më poshtë aplikohen në:

- ndërtesat private që ndërtohen të reja, rezidenciale ose jo;
- ndërtesat rezidenciale publike të financuara nga buxheti i shtetit, që ndërtohen të reja;
- ristrukturimet e ndërtesave private dhe publike;
- hapësirat e jashtme të ndërtesave të lartpërmendura në zonat e përcaktuara.

Kreu III

Zbatimi i rregullave

Neni 7

Zbatimi dhe shmangia nga rregullat

1. Standardet që përmban neni 8 në pjesën e dytë të kësaj rregulloreje, janë të detyrueshme për t'u zbatuar. Zgjidhjet teknike që përcaktohen në nenin 9 të pjesës së dytë të kësaj rregulloreje edhe pse nuk mbështeten në standardet e dhëna në këtë rregullore, janë të pranueshme nëse u përgjigjen kriterëve të projektimit të cilat plotësojnë rregullat nëpërmjet reduktimit të dimensioneve me zgjidhje të veçanta hapësinore ose teknologjike.
2. Në projekt propozohen zgjidhje alternative për specifikimet dhe zgjidhjet teknike, që i përgjigjen kriterëve të projektimit. Në këtë rast çdo ndryshim duhet shoqëruar nga relacioni i ilustruar me grafikët e nevojshëm për të treguar alternativën e propozuar dhe ekuivalentin ose cilësinë më të mirë të rezultateve që rrjedhin nga zbatimi i tyre.
3. Përputhshmëria e projektit me rregullat dhe standardet e dhëna në rregulloren e miratuar me këtë vendim dhe përshtatshmëria e zgjidhjeve të mundshme alternative certifikohen nga profesionistë të përgatitur pranë zyrave të kontrollit të projektit.
4. Rregullat dhe standardet e këtij vendimi, janë të shmangshme vetëm për ndërtesat ose pjesë të tyre, të cilat në respektim të rregullave teknike specifike, nuk mund të realizohen pa pengesa arkitektonike, ose për vende të posaçme teknike në të cilat hyrja u rezervohet vetëm personave të specializuar.
5. Në ndërhyrjet e ristrukturimit, lejohen shmangiet në rastin e pamundësisë teknike në lidhje me elementet strukturore dhe të impianteve, të cilat vërtetohen paraprakisht. Shmangiet lejohen vetëm nga autoritetet kompetente, përcaktuar në pikën 3 të këtij neni.”

Në Kreun IV, të pjesës së dytë, të VKM nr.1503/2008, përcaktohen standardet dhe zgjidhjet teknike të detyrueshme për t'u zbatuar me qëllim për të garantuar mundësinë e hyrjes dhe përshtatshmërinë e ndërtesave nga ana e personave me aftësi të kufizuara. Konkretisht në nenin 8, të VKM së sipërcituar, përcaktohen në mënyrë të detajuar standardet funksionale dhe të përmasave në ndërtesa, të detyrueshme për t'u respektuar.

Në nenet 16 dhe 21, të pjesës së dytë, të VKM nr. 1503/2008, përcaktohen standardet teknike që duhet të plotësohen respektivisht, lidhur me vendosjen e telefonit, tekstofonit⁸ dhe bankomatit si dhe kushtet që duhet të plotësojë sporteli për personat me aftësi të kufizuara shfrytëzues të karrocave.

Sipas nenit 18, të pjesës së dytë, të VKM nr.1503/2008, ndërtesat duhet të jenë të pajisura me një plan orientues sipas kriterëve të posaçme të parashikuara nga kjo dispozitë.

Kreu VI, i pjesës së dytë, të VKM nr. 1503/2008, përmban rregullime lidhur me realizimin e rregullave për përshtatjen dhe shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara. Në nenin 30, të këtij kreu, parashikohet respektimi i elementëve lidhur me përshtatjen, sipas natyrës dhe qëllimit të objektit/ndërtesës. Në pikën 2, të nenit 30, përcaktohet ndër të tjera se:

“ Neni 30

Respektimi i elementeve të përshtatjes sipas natyrës dhe qëllimit të objektit

Ndërtesat publike, me destinacion për ushtrimin e një veprimtarie prodhuese, duhet të projektohen dhe të realizohen duke respektuar rregullat e standardet e përshtatjes të dhëna në pjesën e dytë të kësaj rregulloreje, në përputhje me qëllimin për të cilin ato ndërtohen sipas neneve përkatëse.

.....

2. Ndërtesat e postë telekomunikacioni:

- neni: 8 (pikat 2.1, dhe 2.9) për shërbime postare më pak se tre sportele ose aparat telefonik;
- nenet: 8 (pikat 2.1, dhe 2.9), 16 dhe 21 për ndërtime ku ofrohen shërbime telekomunikacioni dhe telefon, me tre ose më shumë pajisje.”

Në paragrafin e fundit të nenit 30, përcaktohet se: *“Përveç elementeve të përshtatjes në pjesët e objektit me destinacion kryerjen e veprimtarisë së biznesit, objekti për çdo pjesë tjetër të tij duhet të përshtatet me elementë sipas funksionit dhe detyrimisht përshtatjet sipas përcaktimit nga pika 1 - 15 të këtij neni.”*

Referuar parashikimeve të mësipërme të bëra në VKM nr. 1503/2008 dhe bazuar në objektin e veprimtarisë tregtare të Postës Shqiptare sh.a., ekzistojnë rregulla dhe standarde të mirëpërcaktuara dhe të detyrueshme për zbatim, të cilat duhet të përmbushë ndërtesa ku ushtron veprimtarinë e saj Zyra Postare Qendër Shijak, për të eliminuar pengesat/barrierat dhe për të garantuar aksesueshmërinë e personave me aftësi të kufizuara.

Bazuar në provat e administruara gjatë shqyrtimit të ankesës rezultoi e provuar se, ndërtesa ku ofrohen shërbimet nga Zyra Postare Qendër Shijak, ka në hyrje të saj një shkallë, e cila përbën

---

⁸ Referuar VKM nr. 1503/2008, “*tekstofon*” - është telefon i përshtatur për persona që nuk dëgjojnë dhe/ose me dëgjim të dobësuar, që mundëson komunikimin me shkrim ndërmjet dy bashkëbiseduesve.

pengesë infrastrukturore dhe nuk lejon personat me aftësi të kufizuar në lëvizje të cilët janë përdorues të karriges me rrota që të hyjnë në ndërtesë dhe të marrin shërbimet e ofruara nga Posta Shqiptare sh.a. në këtë zyrë postare. Ambienti ku ofrohen shërbimet nuk është i pajisur me rampë, që është një nga elementët e parashikuar për eliminimin e pengesave ose barrierave. Shkalla dhe mungesa e rampës, përbëjnë një burim vështirësie për lëvizjen e të gjithë atyre personave që kanë një aftësi lëvizëse të kufizuar.

Komisioneri kërkoi informacion nga Posta Shqiptare sh.a. në lidhje me përmbushjen e të gjitha standardeve dhe kriterëve teknike të parashikuara nga VKM nr. 1503/2008. Posta Shqiptare sh.a. pranoi mungesën e rampës e cila do të mundësonte eliminimin e pengesës që shkaktohet nga shkalla në hyrje të ndërtesës. Posta Shqiptare sh.a. nuk dha informacion në lidhje me plotësimin e standardeve teknike të detyrueshme për zbatim për ndërtesat që ofrojnë shërbime të postë telekomunikacionit, sikurse ato që ofrohen nga Posta Shqiptare sh.a. Nga ana tjetër, as nuk ngriti pretendimin se ndërtesa plotëson standardet e parashikuara nga VKM nr. 1503/2008. Përkundrazi, referuar përmbajtjes së shkresën nr. 542/1 prot., datë 23.03.2022, ku Posta Shqiptare sh.a. ndër të tjera shprehet se: “...Drejtoresha e Filialit Durrës në bashkëpunim me pronarin e njësisë së marrë me qera, kanë bërë kërkesë pranë Bashkisë Shijak për marrjen e lejes për ndërtimin e rampës për aksesimin nga personat me aftësi të kufizuar dhe brenda një afati të shkurtër do të bëhet e mundur ndërtimi i saj pasi të mbarojë së ndërtuari trotuari në dalje të zyrës, sepse aktualisht po punohet nga bashkia për ndërtimin e tyre.....”, arrihet në përfundimin se ndërtesa ku ofrohen shërbimet nga Zyra Postare Qendër Shijak nuk i përmbush kriteret teknike lidhur me aksesueshmërinë, të parashikuara sipas VKM nr. 1503/2008, pasi Posta Shqiptare sh.a. pranon se ka kërkuar pranë Bashkisë Shijak leje për ndërtimin e rampës për të garantuar aksesueshmërinë për personat me aftësi të kufizuar.

Referuar ekstraktit të Regjistrimit Tregtar, Posta Shqiptare sh.a., ka ndër të tjera si objekt të aktivitetit të saj, ofrimin e shërbimeve postare, financiare, bankare, ofrimin e shërbimeve bazë të telekomunikacioneve dhe elektronike, agjent në tregun e sigurimeve si dhe institucion i parasë elektronike. Nëpërmjet Postës Shqiptare sh.a. ofrohen gjithashtu, shërbime të cilat kanë një efekt të drejtpërdrejtë tek personat me aftësi të kufizuara, siç janë pagesa e aftësisë së kufizuar dhe ndihma ekonomike. Pranë zyrës postare ofrohen edhe shërbime të tjera postare dhe financiare që prekin aspekte të ndryshme të jetës, të tilla si, tarifa shkollimi, pagesat e ujit, energjisë elektrike, si dhe pagesa për institucione të ndryshme shtetërore.

Garantimi i aksesueshmëria për personat me aftësi të kufizuar, sikurse më sipër rezulton, kërkon aplikimin e një sërë standardesh dhe kriteresh teknike, të cilat janë miratuar me VKM nr. 1503/2008. Është respektimi në tërësinë e tyre, i këtyre standardeve dhe kriterëve teknike që mundëson heqjen e barrierave/pengesave për personat me aftësi të kufizuara dhe mundëson që personat me aftësi të kufizuar të kenë akses dhe të përfitojnë në baza të barabarta me të tjerët nga shërbimet e ofruara nga Posta Shqiptare sh.a., në Zyrën Postare Qendër Shijak. Ekzistenca e pengesave/barrierave infrastrukturore në ndërtesën ku ofrohen shërbimet nga Posta Shqiptare

sh.a., në Zyrën Postare Qendër Shijak, sjell si pasojë që personave me aftësi të kufizuara t'ju mohohet aksesimi për të marrë shërbimet e ofruara.

Bazuar në sa më sipër, Komisioneri arrin në përfundimin se, ndërtesa ku ushtron veprimtarinë Zyra Postare Qendër Shijak, nuk përmbush standardet teknike të miratuara për të siguruar aksesueshmërinë për personat me aftësi të kufizuara, e për rrjedhojë Posta Shqiptare sh.a., nuk ka përmbushur detyrimet ligjore në fuqi në lidhje me sigurimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara, në ofrimin e shërbimeve prej saj. Meqënëse aksesueshmëria, është një parakusht që personat me aftësi të kufizuara të marrin pjesë në baza të barabarta me të tjerët në shoqëri, për të jetuar në mënyrë të pavarur, për të gëzuar gjithë të drejtat dhe liritë e parashikuara, Komisioneri vlerëson se dështimi për të përmbushur standardet teknike të miratuara me qëllim sigurimin e aksesueshmërisë, i ekspozon personat me aftësi të kufizuara ndaj një trajtimi të padrejtë dhe më pak të favorshëm dhe në rastin konkret në raport me personat e tjerë që marrin shërbimet e ofruara nga Posta Shqiptare sh.a., pranë Zyrës Postare Qendër Shijak.

Pavarësisht faktit që Posta Shqiptare sh.a., kishte marrë me qera, ambientet në të cilat ishte vendosur Zyra Postare Qendër Shijak, për shkak se godina e mëparshme ishte dëmtuar nga tërmeti i vitit 2019, nuk kishte marrë masa për të plotësuar standardet teknike të miratuara me qëllim sigurimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara. Në këtë kuptim, edhe pse Posta Shqiptare sh.a., ka qenë në dijeni të faktit që ambientet e zyrave postare duhet të plotësojnë paraprakisht kushtet/kriteret e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara, ka kontraktuar dhe ka vendosur që Zyra Postare Qendër Shijak të ofrojë shërbimet në një ambient me qera i cili nuk siguron aksesueshmërinë e nevojshme për këta persona.

B. Shkaku i mbrojtur

Pala ankuese pretendon diskriminim për shkak të aftësisë së kufizuar të personave që përfitojnë shërbimin pranë Zyrës e Postës Shqiptare sh.a, në qendër të Bashkisë Shijak, për shkak të mungesës së aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuar.

Në nenin 1, të LMD, përcaktohet se: ***“Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër”***.

Referuar nenit 1, të LMD, shkaku i diskriminimit “*aftësia e kufizuar*” i pretenduar nga pala ankuese, konsiderohet si shkak i mbrojtur, pasi parashikohet si i tillë në LMD.

C. Lidhja e trajtimit të padrejtë më pak të favorshëm me shkakun e mbrojtur

Parimi i barazisë dhe i mosdiskriminimit, sanksionohet nga Kushtetuta në nenin 18, si një parim i përgjithshëm që përshkon të gjitha të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, prandaj ai duhet të gjejë shprehjen e tij në të gjithë legjislacionin shqiptar si dhe të zbatohet nga të gjithë, si nga institucionet edhe nga individët.

Gjykata Kushtetuese në disa vendime të saj ka interpretuar nenin 18 të Kushtetutës, si dhe ka theksuar se parimi i barazisë synon që të gjithë të jenë të barabartë në ligj dhe përpara ligjit, jo vetëm në të drejtat themelore të parashikuara në Kushtetutë por edhe në të drejtat e parashikuara nga ligjet e tjera në fuqi. Gjykata është shprehur se: *“Barazia në ligj dhe para ligjit nuk do të thotë që të ketë zgjidhje të njëllota për individë ose kategori personash që janë në kushte objektivisht të ndryshme. Barazia përpara ligjit dhe në ligj presupozon barazinë e individëve që janë në kushte të barabarta”, si dhe “Vetëm në raste përjashtimore dhe për shkaqe të arsyeshme dhe objektive mund të përliqet trajtimi i ndryshëm i kategorive të caktuara që përfitojnë nga kjo e drejtë.”* (shih vendimet nr. 39, datë 16.10.2007, nr. 4 datë 12.02.2010, nr. 34, datë 20.12.2015, të Gjykatës Kushtetuese)

Neni 14 i Konventës Evropiane për Drejtat e Njeriut (KEDNJ), ndalon diskriminimin në gëzimin e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në të, duke mos parashikuar një të drejtë të veçantë në lidhje me aksesueshmërinë, ndërkohë që Protokollin 12-të të KEDNJ-së, i cili është ratifikuar nga Shqipëria, ndalon diskriminimin në lidhje me “gëzimin e çdo të drejte të parashtruar nga ligji” dhe kështu ofron mbrojtje më të madhe se sa neni 14, i cili lidhet vetëm me të drejtat e garantuara nga KEDNJ-ja.

Gjithashtu, Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ), në mënyrë të vazhdueshme ka interpretuar se trajtimi i diferencuar është diskriminues nëse ai nuk bazohet në ndonjë justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, domethënë, nëse trajtimi i diferencuar nuk ndjek një qëllim legjitim ose nëse nuk ekziston një marrëdhënie e arsyeshme të proporcionalitetit ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit që synohet të realizohet⁹. Sipas GJEDNJ-së, e drejta për të mos u diskriminuar e garantuar nga KEDNJ, gjithashtu çënohet kur pa një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm shtetet dështojnë që të trajtojnë ndryshe personat situata e të cilëve është objektivisht e ndryshme¹⁰. GJEDNJ, shprehet se, ndalimi që rrjedh nga neni 14 do të krijojë detyrime pozitive për shtetet kontraktuese për të bërë dallimet e nevojshme ndërmjet personave ose grupeve, rrethanat e të cilëve janë në mënyrë të rëndësishme dhe domethënëse të ndryshme¹¹. Për më tepër, GJEDNJ, shprehet se, neni 14 nuk e ndalon një shtet anëtar që t'i trajtojë grupet ndryshe për të korrigjuar "pabarazitë faktike" ndërmjet tyre; në të vërtetë, në rrethana të

⁹ Shih: *Molla kundër Greqisë*, Vendim i Dhomës së Madhe, 2018, prg. 135; *Fábián kundër Hungarisë*, Vendim i Dhomës së Madhe 2017, prg. 113; *Abdulaziz, Cabales dhe Balkandali kundër Mbretërisë së Bashkuar*, 1985, prg.72.

¹⁰ Shih: *Çështja Thlimmenos kundër Greqisë* [GC], nr. 34369/97, prg. 44, GJEDNJ 2000-IV; *Çështja J.D dhe A kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr.32949/17 dhe 34614/17, prg. 84, 24 tetor 2019.

¹¹ Shih: *Çështja J.D dhe A kundër Mbretërisë së Bashkuar*, nr.32949/17 dhe 34614/17, prg. 84, 24 tetor 2019.

caktuara, dështimi në përpjekje për të korigjuar pabarazinë nëpërmjet trajtimit të ndryshëm, mund të shkaktojë në vetvete një shkelje të nenit 14¹².

Është KDPAK e cila parashikon në nenin 9, të saj të drejtën për aksesueshmëri si një të drejtë më vete, përpos parashikimit të aksesueshmërisë si një nga parimet mbi bazën e të cilit duhet të interpretohen të gjithë të drejtat e tjera për personat me aftësi të kufizuara. KDPAK ndalon gjithashtu çdo formë diskriminimi me bazë aftësinë e kufizuar.

Sipas nenit 3, pika 1 të LMD, “diskriminimi” përkufizohet si: *çdo dallim, përjashtim, kufizim apo preferencë, bazuar në cilindo shkak të mbrojtur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim apo pasojë pengesën apo bërjen e pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët, të të drejtave e lirive themelore të njohura me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë, me aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe me ligjet në fuqi.*

Në pikën 1, të nenit 5, të LMD, sanksionohet se ndalimi i diskriminimit, sipas formulimit vijues: *“1. Ndalohet diskriminimi për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji dhe mosmarrja në shqyrtim, sipas rasteve të përmendura në nenin 3 të këtij ligji, e një ankimi ose procedure, si dhe çdo forme tjetër sjelljeje që pengon zbatimin e parimit të trajtimit të barabartë.”*

Në kreun IV, të LMD, parashikohet një mbrojtje të posaçme nga diskriminimi në fushën e ofrimit të të mirave dhe shërbimeve. Konkretisht, në nenin 20, pika 1, të LMD parashikohet : *“1. Personi fizik ose juridik që ofron të mira apo shërbime për publikun, me pagesë ose jo, ndalohet të diskriminojë një person tjetër, i cili kërkon t’i arrijë ose t’i përdorë ato: a) duke refuzuar t’i japë një personi apo grupi personash të mira apo shërbime për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji; b) duke refuzuar t’i ofrojë një personi të mira apo shërbime në mënyrë të ngjashme, ose me cilësi të ngjashme, ose në kushte të ngjashme me ato në të cilat këto të mira apo shërbime i ofrohen publikut në përgjithësi.”*

Parashikimet e bëra në pikën 2, të nenit 20, të LMD, janë orientuese dhe jo shteruese. Referuar objektit të veprimtarisë së ushtruar nga ana e Postës Shqiptare sh.a. të pasqyruar edhe në Regjistrin Tregtar, shërbimet e ofruara nga Posta Shqiptare sh.a., si shërbimet postare, financiare, bankare, ofrimi i shërbimeve bazë të telekomunikacioneve dhe elektronike, apo veprimtaria si agjent në tregun e sigurimeve, si dhe institucion i parasë elektronike, janë shërbime të cilat ofrohen dhe janë të hapura për publikun në përgjithësi, të cilat hyrjnë në fushën e veprimit të nenit 20, të LMD.

Në bazë të LMD, jo çdo diferencë në trajtim, konsiderohet diskriminim. Në bazë të nenit 6, të LMD, përcaktohet se: *“Ndalimi i diskriminimit i përshkruar nga ky ligj nuk zbatohet në rastet kur ka një qëllim objektivisht të justifikueshëm dhe të përligjur në bazë të Kushtetutës, të*

---

¹² Shih: Çështjen *Horváth dhe Kiss kundër Hungarisë*, nr. 11146/11, datë 29.01.2013, prg. 101; Çështjen *Thlimmenos*, cituar më lart, prg. 44; Çështjen *D.H. dhe të tjerët kundër Republikës Çeke* (GC), nr.57325/00, GJEDNJ 2007-IV, prg.175).

marrëveshjeve apo akteve ndërkombëtare të ratifikuara nga republika e Shqipërisë dhe legjislacioni në fuqi”.

Barra e provës në çështjet e diskriminimit, është objekt i rregullimit të veçantë sipas LMD. Bazuar në nenin 33 pika 7/1, të LMD, sanksionohet se: *“Në rastet kur pala ankuuese paraqet fakte mbi të cilat bazon pretendimin për sjelljen diskriminuese dhe në bazë të të cilave mund të prezumohet se ka pasur diskriminim, pala tjetër, kundër së cilës është paraqitur ankesa, detyrohet të provojë se faktet nuk përbëjnë diskriminim”.*

Të njëjtin rregullim, në lidhje me barrën e provës parashikohet edhe nga Kodi i Procedurave Administrative. Konkretisht, në nenin 82, pika 2 të Kodit të Procedurave Administrative përcaktohet se: *“Në rastet kur pala paraqet prova mbi të cilat bazon pretendimin për sjelljen diskriminuese dhe në bazë të të cilave mund të prezumohet se ka pasur diskriminim, pala tjetër dhe/ose organi publik detyrohet të provojë se faktet nuk përbëjnë diskriminim, pavarësisht nga detyrimi i organit publik për të vënë në dispozicion të palëve provat e zotëruara prej saj”.*

Sa më sipër, pala ankuuese duhet të krijojë një prezumim të diskriminimit (diskriminimi *prima facie*), barra më pas kalon tek subjekti që pretendohet se ka kryer diskriminimin, i cili duhet të tregojë se ndryshimi në trajtim nuk është diskriminues. Kjo mund të bëhet:

1. Ose duke vërtetuar se nuk ka ndonjë lidhje shkakësore midis shkakut të mbrojtur dhe trajtimit të pafavorshëm apo të pabarabartë.
2. Ose duke provuar që megjithëse ky trajtim është i lidhur me shkakun e pretenduar, ka një justifikim të arsyeshëm dhe objektiv. Nëse subjekti që pretendohet se ka konsumuar sjelljen diskriminuese nuk është në gjendje të provojë njërien nga të dyja, atëherë do të jetë përgjegjëse për diskriminimin.¹³

Bazuar në faktet dhe provat e administruara si dhe detyrimet që burojnë nga legjislacioni në fuqi, rezultoi e provuar se Zyra Postare Qendër Shijak nuk përmbush standardet e miratuara për sigurimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara. Dështimi për të përmbushur standardet teknike të miratuara me qëllim sigurimin e aksesueshmërisë, i ekspozon personat me aftësi të kufizuara ndaj një trajtimi të padrejtë dhe më pak të favorshëm dhe në rastin konkret në raport me personat e tjerë që marrin shërbimet e ofruara nga Posta Shqiptare sh.a., pranë Zyrës Postare Qendër Shijak. Në këto kushte, Komisioneri vlerëson se grupi i personave me aftësi të kufizuara, trajtohen në mënyrë më pak të favorshme për shkak se mospërmbushja e standardeve teknike i vendos ata përpara pengesave dhe barrierave, në raport me pjesën tjetër të personave që nuk kanë aftësi të kufizuar që marrin shërbime pranë Zyrës Postare Qendër Shijak, të cilët nuk përballen me barriera/pengesa sikundër personat me aftësi të kufizuara.

---

¹³ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2018-handbook-non-discrimination-laë-2018_en.pdf, fq.232.

Sa më sipër, rezulton plotësisht e provuar lidhja shkakësore midis shkakut të mbrojtur që në rastin konkret është aftësia e kufizuar dhe trajtimit të pafavorshëm dhe të pabarabartë të cilit i janë nënshtruar personat me aftësi të kufizuar, për shkak të mosrespektimit të standardeve të aksesueshmërisë të miratuar nga aktet në fuqi si më sipër janë cituar.

Komisioneri vlerëson se, bazuar në faktet dhe provat e administruara, jemi në kushtet kur mund të prezumohet se ka patur diskriminim, pra të diskriminimit *prima facie*. Rrjedhimisht, bazuar në standardin e provës, Posta Shqiptare sh.a. kishte barrën e provës që të provonte se trajtimi i pabarabartë dhe më pak i favorshëm të cilit i janë nënshtruar personat me aftësi të kufizuar që marrin shërbimet në Zyrën Postare Qendër Shijak, ka një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm.

Sipas KDPAK, edhe pse sigurimi i aksesit në mjedisin fizik, transport, informacion dhe komunikimi dhe shërbimet e hapura për publikun është shpesh një parakusht për gëzimin efektiv të të drejtave të ndryshme nga personat me aftësi të kufizuara, sigurimi i aksesueshmërisë mund të arrihet përmes realizimit progresiv.

Kjo qasje parashikohet edhe në nenin 4, të ligjit nr.93/2014 “Për përfshirjen dhe aksesueshmërinë e personave me aftësi të kufizuara”, në bazë të të cilit është miratuar VKM nr. 1074, datë 23.12.2015 “Për përcaktimin e masave për mënjanimin e pengesave në komunikim dhe infrastrukturë në ofrimin e shërbimeve publike për personat me aftësi të kufizuara”. Në këtë VKM, parashikohet se planifikimi për realizimin e përshtatjes, nga ana e subjekteve të detyruara, do të realizohet në mënyrë progresive (Kreu I, pika 12). Sipas pikës 10, të kreut I, të VKM-së, parashikohet gjithashtu se: “Në planin e masave përfshihet detyrimi i subjektit për: a) evidentimin e objekteve ekzistuese dhe të shërbimeve, për të cilat nevojitet përshtatshmëria; b) planifikimin progresiv të fondeve të nevojshme për përshtatjen; c) përcaktimin e afatit kohor për realizimin e përshtatshmërisë.”

Vendimi nr. 1074/2015 vijon më tej duke parashikuar në pikat 9, 10, 13 dhe 14 të tij se : “9. Çdo subjekt, që ofron shërbime për publikun, është i detyruar që të miratojë një plan masash për zbatimin e kërkesave të këtij vendimi brenda 6 (gjashtë) muajve nga hyrja e tij në fuqi. 10. Në planin e masave përfshihet detyrimi i subjektit për: a) evidentimin e objekteve ekzistuese dhe të shërbimeve, për të cilat nevojitet përshtatshmëria; b) planifikimin progresiv të fondeve të nevojshme për përshtatjen; c) përcaktimin e afatit kohor për realizimin e përshtatshmërisë. 13. Çdo subjekt, sipas pikës 4, të këtij vendimi, ka detyrimin që, brenda 12 (dymbëdhjetë) muajve nga data e miratimit të planit të masave, të fillojë punën për të realizuar procesin e përshtatshmërisë lidhur me objektet ekzistuese dhe shërbimet e ofruara.”

Realizimi progresiv do të thotë se heqja e pengesave dhe sigurimi i aksesueshmërisë duhet të sigurohet në mënyrë të vazhdueshme dhe sistematike, por në çdo rast në mënyrë të qëndrueshme, efektive dhe brenda një kornize afatshkurtër dhe afatmesme.

Referuar Komentit të Përgjithshëm Nr.2 (2014), mbi nenin 9 “Aksesueshmëria”, të miratuar nga Komiteti për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara, si autoriteti përgjegjës i ngarkuar nga KDPAK për interpretimin e kësaj Konvente, parashikohet se: *“E drejta për aksesueshmëri për personat me aftësi të kufizuara sigurohet përmes zbatimit të rreptë të standardeve të aksesueshmërisë. Pengesat për të hyrë në objektet ekzistuese, ambjentet , mallrat dhe shërbimet e synuara ose të hapura për publikun duhet të hiqen gradualisht në një mënyrë sistematike dhe, më e rëndësishmja, të monitoruar vazhdimisht, me qëllim që të sigurohet aksesueshmëria e plotë”*.

Në kuadër të shqyrtimit të një tjetër çështje, Komisioneri me vendimin nr. 10, datë 21.01.2020 ka rekomanduar Postën Shqiptare sh.a. që brenda 6 (gjashtë) muajve të hartonte një plan masash për evidentimin e të gjitha objekteve ekzistuese dhe të shërbimeve, në të gjitha vendet e ushtrimit të aktivitetit nga ana e saj, për të cilat nevojitet përshtatshmëria, me qëllim parandalimin e situatave diskriminuese ndaj personave me aftësi të kufizuara, në ofrimin e shërbimeve. Sipas këtij rekomandimi, pjesë e planit të masave duhet të ishte planifikimi progresiv i fondeve të nevojshme për përshtatjen dhe përcaktimi i afateve kohore për realizimin e përshtatshmërisë.

Gjatë shqyrtimit të çështjes, Posta Shqiptare sh.a., parashtroi se në bashkëpunim me pronarin e njësisë së marrë me qera, ka bërë kërkesë pranë Bashkisë Shijak për marrjen e lejes për ndërtimin e rampës për aksesimin nga personat me aftësi të kufizuara dhe brenda një afati të shkurtër do të bëhej i mundur ndërtimi i saj pasi të mbaronte së ndërtuari edhe trotuari në dalje të zyrës. Gjithashtu, theksoi se në truallin e pallatit të shembur, ku ka qenë e vendosur më parë Zyra Postare Qendër Shijak, po ndërtohet një objekt (pallat) i ri, ka mbaruar ndërtimi nga ana konstruktive dhe është në mbarim e sipër i gjithë objekti. Sipas informacionit të dhënë nga ana e Postës Shqiptare sh.a., pallati i ri mbaronte në fund të muajit korrik. Në këtë kuptim, sipas tyre Zyra e re Postare Qendër Shijak do të jetë e pozicionuar në katin përdhe të pallatit të ri që po ndërtohet, gjë që do të bëjë të mundur aksesimin për personat me aftësi të kufizuara.

Në analizë përse më sipër, nga momenti i përfundimit të punimeve të pallatit të ri, brenda muajit Korrik 2022, mendohet që do të fillojë funksionimin edhe Zyra e re Postare Qendër Shijak, me të gjithë aksesueshmërinë e nevojshme, personat me aftësi të kufizuara. Në këtë kuptim, rezulton që personat me aftësi të kufizuara nga momenti i tërmetit të vitit 2019, deri në muajin Korrik 2022, nuk do të mund të merrnin shërbime pranë Zyrës Postare Qendër Shijak, për shkak të mungesës së aksesueshmërisë brenda standardeve teknike të miratuara për personat me aftësi të kufizuara. Pra, Komisioneri vlerëson se për një periudhë prej rreth 3 (tre) vitesh, grupi i personave me aftësi të kufizuara, që marrin shërbimet pranë Zyrës Postare Qendër Shijak, trajtohen në mënyrë më pak të favorshme për shkak se mospërmbushja e standardeve teknike i vendos ata përpara pengesave dhe barrierave, në raport me pjesën tjetër të personave që nuk kanë aftësi të kufizuara që marrin shërbime pranë kësaj zyre postare, të cilët nuk përballen me barriera/pengesa sikundër personat me aftësi të kufizuara.

Gjithashtu, edhe pse Posta Shqiptare sh.a., ka qenë në dijeni të faktit që ambientet e zyrave postare duhet të plotësojnë paraprakisht kushtet/kriteret e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara, ka kontraktuar dhe ka vendosur që Zyra Postare Qendër Shijak të ofrojë shërbimet në një ambient me qira i cili nuk siguron aksesueshmërinë e nevojshme për këta persona.

Duke mbajtur në konsideratë diversitetin e personave me aftësi të kufizuara edhe nevojat e tyre për të siguruar aksesueshmërinë janë të ndryshme. Kështu që, vendosja e një rampe, nuk eliminon të gjitha pengesat/barrierat me të cilat përballen personat me aftësi të kufizuara. Nga faktet dhe provat e administruara rezultoi gjithashtu se, Posta Shqiptare sh.a. nuk ka marrë asnjë masë për të siguruar aksesueshmërinë për personat që nuk shikojnë dhe nuk dëgjojnë ose me shikim apo dëgjim të kufizuar.

Nga faktet dhe provat e administruara rezultoi se Posta Shqiptare sh.a. nuk ka marrë masa për hartimin e një plani masash për të identifikuar dhe për të planifikuar përmbushjen e standardeve të aksesueshmërisë në mënyrë të vazhdueshme dhe sistematike, sikurse kërkohet nga VKM nr. nr. 1074, datë 23.12.2015 *“Për përcaktimin e masave për mënjanimin e pengesave në komunikim dhe infrastrukturë në ofrimin e shërbimeve publike për personat me aftësi të kufizuara”* dhe është rekomanduar në mënyrë specifike nga ana e Komisionerit me vendimin e datës 21.01.2020.

Për të siguruar aksesueshmërinë, KDPAK kërkon miratimin e disa standardeve minimale që duhet të përmbushen, standarte këto që rezultojnë të jenë miratuar, sikundër është parashtuar edhe më sipër në këtë vendim.

Referuar Komentit të Përgjithshëm Nr.2 (2014), mbi nenin 9 *“Aksesueshmëria”*, të miratuar nga Komiteti për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara, si autoriteti përgjegjës i ngarkuar nga KDPAK për interpretimin e kësaj Konvente, parashikohet se: *“Si minimum, situatat e mëposhtme në të cilat mungesa e aksesit ka penguar një person me aftësi të kufizuara të ketë akses në një shërbim ose objekt të hapur për publikun, duhet të konsiderohen si akte të ndaluara të diskriminimit të bazuar në aftësinë e kufizuar: (a) kur shërbimi ose objekti është krijuar pas miratimit të standarteve përkatëse të aksesueshmërisë.....”*.

Gjatë korrespondencës së mbajtur gjatë shqyrtimit të çështjes, Posta Shqiptare sh.a. nuk provoi faktin se kishte ndërmarrë hapa për plotësimin e kushteve të aksesueshmërisë për Zyrën Postare Qendër Shijak.

Në kushtet kur Zyra Postare Qendër Shijak, nuk përmbush kriteret teknike dhe rrjedhimisht nuk garanton aksesueshmërinë për personat me aftësi të kufizuar, pavarësisht investimeve të vazhdueshme që Posta Shqiptare sh.a. deklaron se kryen për krijimin e kushteve më të mira për ofrimin e shërbimeve, faktet dhe provat e administruara tregojnë se, investimet që mund të jenë kryer nuk kanë adresuar në mënyrë të barabartë nevojat midis personave me aftësi të kufizuara dhe pjesës tjetër të qytetarëve që nuk kanë aftësi të kufizuara.

Komisioneri konstaton se, Posta Shqiptare sh.a., në mënyrë të pajustificuar, nuk ka ndërmarrë masa për heqjen e pengesave dhe sigurimin e aksesueshmërisë në mënyrë efektive dhe brenda afateve kohore të arsyeshme, pavarësisht miratimit të standarteve teknike që prej vitit 2008 dhe detyrimit për të marrë masa për të identifikuar dhe planifikuar në mënyrë progresive dhe efektive eliminimin e pengesave/barrierave në ofrimin e shërbimeve nga ana e saj.

Referuar Komentit të Përgjithshëm Nr. 2 (2014), mbi nenin 9 “Aksesueshmëria”, të miratuar nga Komiteti për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara, parashikohet se:

“.....25. Aksesueshmëria lidhet me grupet, ndërsa përshtatja e arsyeshme lidhet me individët. Kjo do të thotë se detyra për të ofruar akses është një detyrë ex ante. Prandaj, shtetet palë kanë për detyrë të ofrojnë aksesueshmërinë përpara se të marrin kërkesa individuale për të hyrë ose përdorur një vend ose shërbim..... Standardet e aksesueshmërisë duhet të jenë të gjera dhe të standardizuara..... Në përputhje me Konventën, shtetet palë nuk lejohen të përdorin masat shtrënguese si justifikim për të shmangur sigurimin e aksesueshmërisë graduale për personat me aftësi të kufizuara. Detyrimi për të zbatuar aksesueshmërinë është i pakushtëzuar, pra subjekti i detyruar që të sigurojë aksesueshmërinë nuk mund të justifikojë mosveprimin për t'a siguruar atë, duke iu referuar barrës për sigurimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara. Detyrimi për përshtatjen e arsyeshme, përkundrazi, ekziston vetëm nëse zbatimi nuk përbën barrë të tepruar për subjektin.

26. Detyra për të ofruar përshtatje të arsyeshme është një detyrë ex nunc, që do të thotë se është e detyrueshme që nga momenti kur një individ me dëmtim ka nevojë për të në një situatë të caktuar..... Këtu, standardet e aksesueshmërisë mund të jenë një tregues, por mund të mos merren si urdhërues. Përshtatja e arsyeshme mund të përdoret si një mjet për të siguruar akses për një person me aftësi të kufizuara në një situatë të caktuar.....”.

GJEDNJ në jurisprudencën e saj, lidhur me diskriminimin e personave me aftësi të kufizuara, ka mbajtur qëndrimin se : “duke pasur parasysh nevojën për të parandaluar diskriminimin ndaj personave me aftësi të kufizuara dhe për të nxitur pjesëmarrjen dhe integrimin e tyre të plotë në shoqëri, marzhi i vlerësimit që gëzojnë shtetet në vendosjen e trajtimit të ndryshëm ligjor për personat me aftësi të kufizuara është ndjeshëm i reduktuar¹⁴ dhe se për shkak të cenueshmërisë së veçantë të personave me aftësi të kufizuara, një trajtim i tillë do të kërkonte arsye shumë të rëndësishme për t'u justifikuar¹⁵.”

Komisioneri thekson se, në praktikën e tij, ka konstatuar shkelje të ndalimit të diskriminimit të parashikuar nga LMD, në çështje të ngjashme, ku Posta Shqiptare sh.a., nuk kishte marrë masa për heqjen e pengesave/barrierave dhe për të përmbushur detyrimin për të siguruar aksesueshmërinë për personat me aftësi të kufizuara, në një tjetër zyrë postare të saj¹⁶.

¹⁴ Shih: *Glor kundër Zvicrës*, nr.13444/04, prg. 84, GJEDNJ 2009.

¹⁵ Shih: *Guberina kundër Kroacisë*, nr. 23682/13, 73, GJEDNJ 2016.

¹⁶ Shih: *Fondacioni Së bashku kundër Postës Shqiptare sh.a*, vendimi nr.10, datë 21.01.2020, i Komisionerit.

Komisioneri arrin në përfundimin se, mosplotësimi standardeve të aksesueshmërisë së Zyrës Postare Qendër Shijak, ka sjellë mohim të aksesit për personat me aftësi të kufizuara, në baza të barabarta me të tjerët, në shërbimet e ofruara nga Posta Shqiptare sh.a. në këtë zyrë postare. Bazuar në faktet dhe provat e administruara Komisioneri vlerëson se nuk ka asnjë justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, për mosveprimin nga ana e Postës Shqiptare sh.a. dhe marrjen e masave për heqjen e barrierave/pengesave për të siguruar aksesueshmërinë për personat me aftësi të kufizuar në shërbimet e ofruara në Zyrën Postare Qendër Shijak. Në këto kushte, Komisioneri konstaton se nuk ka asnjë justifikim objektiv dhe të arsyeshëm për trajtimin e padrejtë dhe më pak të favorshëm të cilit i janë nënshtruar personat me aftësi të kufizuara. Për rrjedhojë Komisioneri arrin në përfundimin se trajtimi i padrejtë dhe më pak i favorshëm i personave me aftësi të kufizuara, përbën diskriminim sipas parashikimeve të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2020 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar.

Bazuar në nenin 33, pika 10 të LMD, përcaktohet se: “Vendimi përmban rregullimet dhe masat e duhura, duke caktuar edhe një afat për kryerjen e tyre”, ndërsa bazuar në nenin 33, pika 12, të lmd, përcaktohet: “Kur vendos masën, komisioneri siguron që ajo të jetë: a) e efektshme dhe parandaluese; dhe b) në përpjesëtim me gjendjen që e shkaktoi vendosjen e masës”

LMD, në nenin 33/10 të tij, nuk ka përcaktuar masat që duhen marrë për rregullimin e situatës diskriminuese, por e ka lënë në diskrecionin e Komisionerit. Pra, Komisioneri rast pas rasti, vendos se cilat janë rregullimet dhe masat që duhen marrë në mënyrë që të sigurojë mbrojtjen efektive nga diskriminimi të personave që pretendojnë se janë viktima të diskriminimit. LMD, nëpërmjet nenit 33/12, ka vendosur kriteret që duhet të ndjekë Komisioneri në përcaktimin e masës që ai jep nëpërmjet vendimeve të tij.

Komisioneri ka konstatuar sjellje diskriminuese ndaj komunitetit të personave me aftësi të kufizuara, pasi rezultoi se Posta Shqiptare sh.a. nuk kishte marrë masa për të siguruar standardet teknike të aksesueshmërinë për personat me aftësi të kufizuara. Për rrjedhojë edhe masa rregulluese duhet të jetë në funksion të rregullimit të situatës së diskriminimit. Komisioneri vlerëson se masa e duhur për rregullimin e situatës diskriminuese duhet të jetë plotësimi nga ana e Postës Shqiptare sh.a., i standardeve teknike të aksesueshmërisë në përputhje me parashikimet ligjore në fuqi.

Komisioneri evidenton ndër të tjera edhe nevojën për kryerjen e trajnimeve dhe aktiviteteve ndërgjegjëse nga ana e Postës Shqiptare sh.a., për të gjitha strukturat e saj, në lidhje me çështjet e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara. Bazuar në nenin 9/2/c, i KDPAK, rritja e ndërgjegjësimit lidhur me aksesueshmërinë, konsiderohet si një nga masat e duhura për eliminimin e pengesave/barrierave dhe garantimin e aksesueshmërisë për personat me aftësi të kufizuara.

Lloji dhe natyra e shërbimeve që ofrohen nga Posta Shqiptare sh.a., shërbime të cilat kanë ndikim në jetën e personave me aftësi të kufizuara, siç janë pagesa e aftësisë së kufizuar dhe ndihma ekonomike, kërkon me forcë marrjen e masave të menjëhershme për sigurimin e të gjitha aspekteve të aksesueshmërisë.

PËR KËTO ARSYE :

Bazuar në nenet 32 dhe 33, të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Konstatimin e diskriminimit të personave me aftësi të kufizuara, nga ana e Postës Shqiptare sh.a., në lidhje me ofrimin e shërbimeve nga ana e saj pranë Zyrës Postare Qendër Shijak.
2. Në referim të pikës 1, Posta Shqiptare sh.a, të marrë masa të menjëhershme për:
  - a. Plotësimin e të gjitha standarteve të aksesueshmërisë në Zyrën Postare Qendër Shijak, sipas parashikimeve në vendimet e Këshillit të Ministrave nr.1503, datë 19.11.2008, “Për miratimin e rregullores “Për shfrytëzimin e hapësirave nga ana e personave me aftësi të kufizuara” dhe nr. 1074, datë 23.12.2015 “Për përcaktimin e masave për mënjanimin e pengesave në komunikim dhe infrastrukturë në ofrimin e shërbimeve publike për personat me aftësi të kufizuara”.
  - b. Trajnimin dhe ndërgjegjësimin në lidhje me çështjet e aksesueshmërisë, për të gjitha strukturat e saj.
3. Komisioneri i rekomandon Postës Shqiptare sh.a. që marrja e masave të realizohet në bashkëpunim edhe me organizatat e personave me aftësi të kufizuara, të cilat janë njohës të nevojave të personave me aftësi të kufizuara.
4. Bazuar në nenin 33 pika 11, të ligjit “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Posta Shqiptare sh.a., detyrohet që brenda 30 (tridhjetë) ditëve të njoftojë Komisionerin, lidhur me veprimet e ndërmarra për zbatimin e këtij vendimi.
5. Moszbatimi i këtij vendimi sjell si pasojë ndëshkimin me gjobë.
6. Kundër këtij vendimi lejohet ankimi në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijeni.

KOMISIONERI

Robert GAJDA

(Shkaku: Aftësia e kufizuar)
(Fusha: Të mira dhe shërbime)